

Centrum Agrarische Geschiedenis
(CAG)

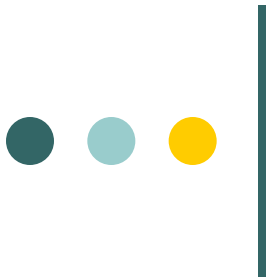
&

Overzicht werkmogelijkheden mbt
ruraal erfgoed

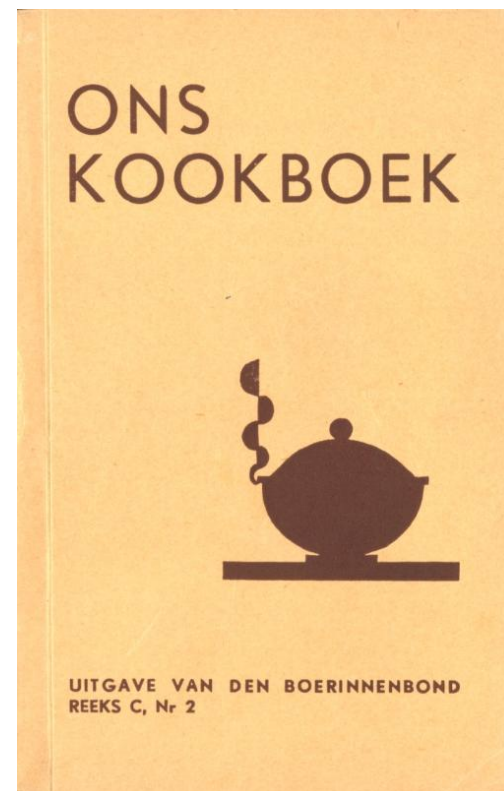
Plattelandsacademie, Bocholt
7 november 2011

• • • | Wat is agrarisch erfgoed?

- Erfgoed van landbouw, platteland en voeding (voedselketen)
 - Materieel
 - Immaterieel
 - Roerend
 - Onroerend
- Integrale en multidisciplinaire aanpak
- Vlaanderen en België, in een internationale context

16 november 2011

Cultureel- erfgoedgemeenschap

“Een cultureel-erfgoedgemeenschap is een gemeenschap die bestaat uit organisaties en personen die een bijzondere waarde hechten aan het cultureel erfgoed of specifieke aspecten ervan, en die het cultureel erfgoed of die aspecten ervan door publieke actie wil behouden en doorgeven aan toekomstige generaties”.

“Er bestaan cultureel-erfgoedgemeenschappen over industrieel erfgoed, muzikaal erfgoed, religieus erfgoed enz.”

En agrarisch erfgoed??

Draagvlak agrarisch erfgoed

- o Zeer breed draagvlak: tientallen actoren
- o Van musea over erfgoedcellen, Landelijke Gilden tot “tractorvrienden” en levend erfgoed
- o Professionelen en vrijwilligers
- o Waaier van waarden: historisch, technisch, artistiek, volkskundig,...
- o Cruciaal element onze identiteit

Landelijk expertise- centrum

- Erfgoedwerking met landelijke reikwijdte, representatief voor de cultureel-erfgoedgemeenschap en voor Vlaanderen, in internationale context
- Cultureel erfgoedgemeenschap activeren en organiseren (draagvlak)
- Dienstverlenende en kennisdelende functie, actief en receptief
- Begeleiding van personen en organisaties binnen cultureel-erfgoedgemeenschap
- Voorbeeldprojecten stimuleren
- Afstemming met steunpunt en samenwerking met relevante actoren

Oprichting CAG

- Opgericht in 2000/2001
- Initiatiefnemers: Cera, Boerenbond, K.U.Leuven; nu ook andere partners in bestuursorganen
- Locatie: Leuven
- Dubbele structuur:
 - Brede publiek en erfgoed: vzw CAG
 - Wetenschappelijk onderzoek: ICAG, K.U.Leuven

Missie CAG

- (Erfgoed)Onderzoek en organisatie publieksactiviteiten rond landbouw, platteland, landschap en voedselketen (vanaf 1750 tot vandaag)
 - Interactie verleden, heden en toekomst
 - Sensibilisatie sectoren erfgoed en landbouw
 - Informeren brede publiek (ook jongeren, onderwijs,...)

ICAG, K.U.Leuven

o Interfacultair Centrum voor Agrarische Geschiedenis

- Vijf faculteiten, diverse onderzoeksgroepen
 - Geschiedenis, economie, geografie, landbouw- en voedsel-economie, landschapsanalyse, rurale sociologie
 - Multi- en interdisciplinair
 - Studiedagen en congressen
 - Publicatierreeks: ICAG-Studies
- Vooral doctoraatsprojecten

VZW CAG

o Kennis- en expertisecentrum

- Erkend door Vlaamse overheid sinds 2009 als landelijke expertisecentrum
- Koppeling landbouw, platteland en voeding
- Kenniscentrum
- Eigen activiteiten, samen met partners, en acties in opdracht
- Activiteiten geordend rond drie peilers: expertise opbouw, kruispunt en publiekswerking

Basispeilers expertisecentrum CAG

Expertise opbouw

Werking CAG als expertisecentrum

- Expertise opbouw
 - Kennisverzameling en expertiseontwikkeling
- Kruispunt sector
 - Informatieverspreiding en vorming
 - Dienstverlening
 - Bewustmaking
- Publiekswerking

Behoeften erfgoedgemeenschap

- Recente bevraging in 2010-2011
- Duidelijke wensen en verwachtingen, cfr. brede actuele werking
 - Hoge tevredenheid; nood aan CAG
 - Vraag naar inhoudelijke, organisatorische en beleidsmatige ondersteuning
 - Behoeftte aan specifieke dienstverlening
 - Nood aan doelgerichte activering en motivering
 - ...

Focus 2012-2016

- Inventarisatie, registratie, selectie, cfr. depotwerking
 - Werktuigen etc.
 - Archieven, documentatie, bibliotheken, etc.
- Digitalisering: HetVirtueleLand
- Immaterieel erfgoed
- Internationalisering
- Voeding
- Concrete “koepelprojecten”
 - Platteland in de fifties (2012)
 - Grote Oorlog: WOII, landbouw en voeding (2014)
 - Xx (2016)

Expertise opbouw en ontsluiting

- Inhoudelijk: geschiedenis landbouw, voeding en platteland in brede zin
- Methodologisch: bv. mondelinge geschiedenis
- Repertoria: archieven, tijdschriften,...
- Organisatie: projectbeheer, herbestemming, mobiliteit collectie
- Aspecten behoud en beheer
- ICT
- Ontsluiting: websites, tentoonstellingen, publicaties, workshops, etc.
- Collectieregistratie

Het Virtuele Land

- www.hetvirtueleland.be
- 2010: circa 48.000 unieke bezoekers
- Combinatie van:
 - Thematische verhalen (6 per jaar)
 - Beeldbank: circa 8000 objecten
 - Voorstelling landbouwmusea en collectie
 - Bibliografie agrarische geschiedenis
- Toekomst:
 - Uitbouw verhalen en objectencatalogus (met sector)
 - Repertorium archieven en tijdschriften
 - Landbouwcijfers 1760-2010: aantal boeren, bedrijven, gebruik areaal, veestapel,...
 - Links naar agrarisch erfgoed in West-Europa
 - Forum?

CAG

Centrum

Agrarische Geschiedenis

Geschiedenis van Landbouw en Voeding

- ▶ [Het CAG voorgesteld](#)
- ▶ [Het Virtuele Land](#)

Een schakel in de keten

Lees het nieuwe verhaal op hetvirtueleland.be over de geschiedenis van de landbouw van 1950 tot heden!

[>> Meer Lezen?](#)

© Vlaams Informatiecentrum over Land- en Tuinbouw

• [Het Virtuele Land](#) •

• [Het CAG voorgesteld](#) •

• [Actueel](#) •

Erfgoed Landbouw-Voeding in woord en beeld

- ▶ [Verhalen](#)
- ▶ [Beeldbank](#)
- ▶ [Landbouwmusea](#)
- ▶ [Bronnen](#)

- ▶ [Organisatie](#)
- ▶ [Projecten](#)
- ▶ [Kalender](#)
- ▶ [Onze diensten](#)
- ▶ [Publicaties](#)
- ▶ [Nieuwsbrief](#)
- ▶ [Contact](#)

Contact: Vlamingenstraat 39 - 3000 Leuven - tel.: +32 (0)16 32.35.25 - contact@cagnet.be

Ontwikkeld en ontworpen door [CAG](#) (Centrum Agrarische Geschiedenis) © 2003 - 2006

Uitgelicht en Toegelicht

- Referentiecollectie agrarische werktuigen, tot 1960
- Website: www.uitgelichttoegelicht.be
- Diverse thema's: graan
- Achtergrondinfo over sector en handelingen
- Voorbeeldbeschrijving objecten
- Bijdrage thesaurus
- Samenwerking grote en kleine landbouwmusea
- Toekomst:
 - Andere thema's uitwerken
 - Filmpjes
 - Forum?

UITGELICHT & TOEGELICHT EEN VIRTUELE LANDBOUWCOLLECTIE

Project
Contact
Zoeken
Bibliografie
Lees vooraf...

Hiërarchiebrowser

- landbouw
 - algemene bewerkingen
 - teeltspecifieke bewerkingen
 - akkerbouw
 - aardappelen
 - bieten
 - graan
 - zaaien (graan)
 - zaaien (graan, manueel)
 - zaaikleed (graan)
 - zaaikorf (graan)
 - zaaibak (graan, zink)
 - zaaibak (graan, hout)
 - zaaien (graan, machinaal)
 - oogsten (graan)
 - bewerken (graan)
 - maïs
 - vlas
 - koolzaad
 - hop
 - tabak
 - gras
 - tuinbouw
 - fruitteelt
 - groenteteelt

Zaaibak (graan, zink)

Receptiënt voor het dragen van zaaigraan tijdens het handmatig uitstrooien ervan.

Algemene beschrijving

Voor het manueel uitstrooien van het zaaigraan geraakte vanaf 1900 de zinken zaaibak algemeen verspreid als vervanging voor het zaaikleed, de zaaikorf of de houten zaaibak. Niet toevallig was hij van zink vervaardigd. Zink is immers een licht, niet corrosief metaal en bovendien gemakkelijk in vorm te brengen. In tegenstelling tot de andere receptiënten werd de zinken zaaibak doorgaans in de

Restauratieambacht

- Aantrekkelijk overzicht van ambachten en restauratietechnieken onroerend erfgoed
- In samenwerking met het VIOE
- Website voor geïnteresseerde leken en specialisten
- Thema's: smeedwerk en vakwerk
- Structuur: typologie, materialen,...
- In voorbereiding: stro- en rietdekken, lemen en vitsen, kaleien
- Gelanceerd met OMD 2007
- Toekomst:
 - Nieuwe thema's: cementrustiek,...
 - Luik erfgoededucatie
 - Workshops: actie en interactie

Home

Overzicht technieken

Ons onroerend erfgoed is een kwetsbaar gegeven. Om een monument in stand te houden zijn deskundige ingrepen nodig. Slechts weinige vaklieden beheersen nog de oude technieken. De overlevering is met uitsterven bedreigd. De vakkennis van de restauratievakman bepaalt de kwaliteit van de uitvoering. Het [Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed](#) en [Centrum Agrarische Geschiedenis](#) slaan daarom, met de steun van talrijke [partners](#), de handen in elkaar om de nog beschikbare kennis en kunde te registreren en te ontsluiten op deze website.

Op dit ogenblik zijn al twee technieken online:

[Smeedwerk](#)

[Vakwerk](#)

In de nabije toekomst wordt deze website aangevuld met Vitsen & Lemen, Stro- & Rietdekken en Kaleien.

Voor vragen of suggesties kan u [hier](#) terecht.

Vlasparlee

- Registratie getuigenissen vlaswereld: focus op sociale en culturele aspecten
- Ook onroerend luik: gebouwen en landschappen
- In samenwerking met diverse partners, o.a. provincie West-Vlaanderen, erfgoedcel Kortrijk, vlasmuseum
- Weldra: www.vlasparlee.be
- Eindproducten: vertelavonden, reizende expo en erfgoed dvd

Diverse grote en kleine projecten

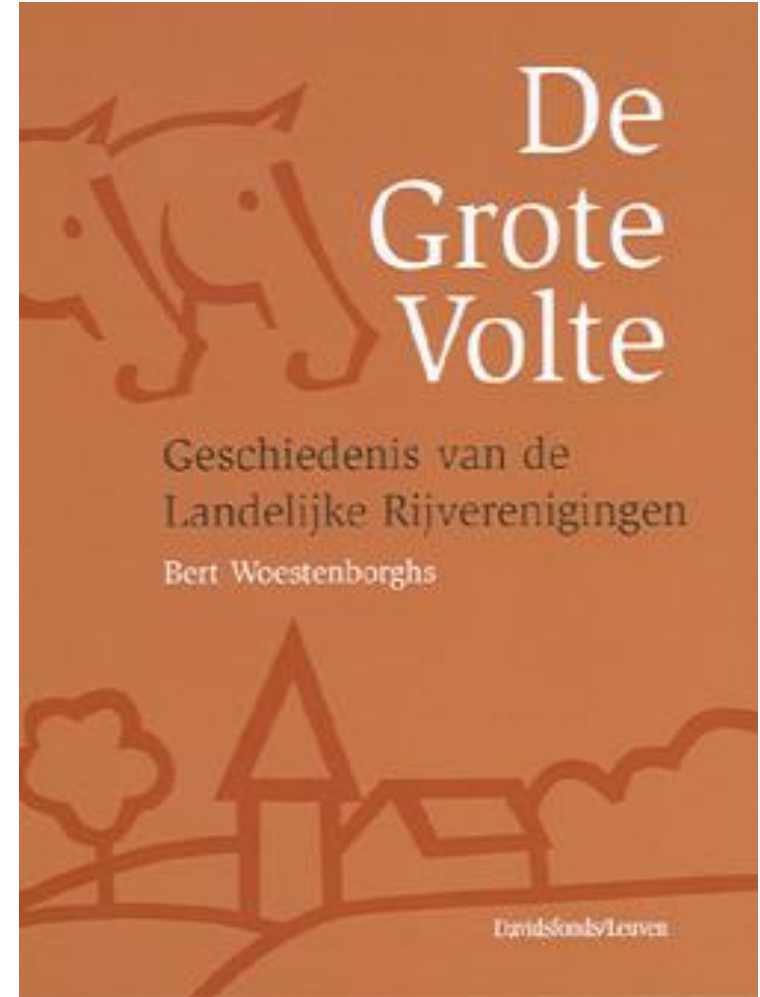
- Levend erfgoed stal, Domein Pietersheim, Lanaken
- De Melkbrigade: in samenwerking met Oude Kaasmakerij Passendale, Faro en Huis van Alijn
- Landbouwmuseum Kemmel
- Cultuurmarkt, Week van de Smaak, Dag van de Landbouw, Erfgoeddag, OMD,...

Sensibilisering, dienstverlening, vorming

- Op vraag adviesverstrekking
 - Kleine vraagjes (van professionelen tot studenten): telefoon, email,...
 - Media: televisie, radio,...
 - Opvolging externe projecten
- Actief:
 - Websites
 - Publicaties
 - Rondetafel, studiedagen,...
 - Workshops

16 november 2011

Publiekswerking

- Tentoonstellingen: vast of rondreizend
- Overkoepelende projecten: genre
Lekker Dier?!; Rodekool met appeltjes
- Lezingen
- Workshops

16 november 2011

Subsidiemogelijkheden

- Vlaanderen
 - Steunpunt Faro
 - Erfgoed: projecten, cultureel-erfgoedconvenants, eenmalige publicaties,...
- Provinciaal
 - Provinciale cultuurconsulenten
 - Provinciale subsidies cultuur
 - Interreg, Leader en PDPO
- Gemeentelijk
 - Erfgoedconvenanten
 - Cultuurbeleidscoördinatoren
- Andere
 - Cera, Koning Boudewijnstichting,...

Meer info:

- o www.cagnet.be

- o www.hetvirtueleland.be